

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

София, 16 септември 2025 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Павлина Панова

Членове: Надежда Желепова

Атанас Семов

Красимир Влахов

Янаки Стоилов

Соня Янкулова

Борислав Белазелков

Десислава Атанасова

Галина Тонева

Сашо Пенев

Невин Фети

Орлин Колев

при участието на секретар-протоколита Гергана Иванова разгледа в закрито заседание на 16.09.2025 г. конституционно дело №9/2025 г., докладвано от съдия Янаки Стоилов.

Производството е по чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията във фазата на произнасяне по допустимост на искането по реда на чл. 19, ал. 1 от Закона за Конституционен съд (ЗКС).

Делото е образувано на 17.07.2025 г. по искане на 58 народни представители от 51-ото Народно събрание за установяване на противоконституционност на Решение за избиране на председател на Комисията за защита на личните данни, прието от Народното събрание на 9 май 2025 г (обн. ДВ, бр. 40 от 2025 г.).

В отправеното до Конституционния съд искане са изложени мотиви относно неговата допустимост и основателност. Вносителят обосновава противоконституционност на оспореното решение с аргументи от фактическо и правно естество. Според него оспореният акт на Народното събрание противоречи на Конституцията поради нарушаване на чл. 4, ал. 1 и 3 от Конституцията във връзка с чл. 53, §2 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните, Регламент (ЕС) 2016/679)

От фактическа страна народните представители, подали искането, разглеждат процедурата по избор на председател на Комисията за защита на личните данни (КЗЛД): приемането на решение, с което са одобрени процедурни правила и ред за предлагане на кандидати; публичното оповестяване на документите; изслушването на кандидатите в Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред и гласуването на кандидатите от Народното събрание.

В искането се твърди, че „[п]роверката на НС относно допустимостта на кандидата за председател и членове ... е формална, а процедурата за кандидатстване и установяване на съответствията, включително опита на кандидатите за председател и членове в КЗЛД в МС липсва“. Изтъква се, че това не съответства на „минимално необходимите условия, при които процедурата за избор на членове на независим надзорен орган като КЗЛД следва да се проведе“ така, както са предвидени в Регламент (ЕС) 2016/679. Твърди се, че с предложението си Министерският съвет до голяма степен предопределя избора на председател и членове на КЗЛД и нарушава чл. 105, ал. 1 от Конституцията, защото действа в нарушение на законови изисквания, предвидени в Закона за защита на личните данни и в посочения регламент. Вносителят твърди, че „към момента на избора от НС, решението

на МС 117/2025, с което се предлага поименен състав на КЗЛД е оспорено пред ВАС и е образувано дело 3823/2025, което към момента на избора на 9 май 2025 г., а и към момента на подаване на настоящата жалба пред КС не е приключило“.

Вносителят се позовава на юриспруденцията на Конституционния съд и на Съда на Европейския съюз, за да обоснове противоречие на процесното решение с чл. 4, ал. 1 и 3 от Конституцията и с чл. 53, §2 от Регламент (ЕС) 2016/679 като изтъква, че всеки държавен орган с властнически правомощия „следва служебно да следи за правилното и точно приложение на Конституцията и законите, включително приложимото право на ЕС“. Така според него се гарантира приложението „както на върховния закон на държавата, така и съответните секторни закони какъвто е Законът за защита на личните данни и Регламент (ЕС) 2016/679...“. Вносителят посочва изискванията на регламента за притежаваните от кандидата за тази длъжност професионална квалификация, умения и опит, които съотнася с професионалната биография на избрания кандидат. Прави се заключение, че кандидатът за председател на КЗЛД „не притежава необходимата професионална подготовка и опит в защита на личните данни“ и че неизпълнението на тези изисквания „поставя под съмнение независимостта и капацитета на КЗЛД да изпълнява ефективно функциите и правомощията си на национален надзорен орган за защита на личните данни“.

Производството е във фазата по допустимост на искането. Конституционният съд, за да се произнесе, съобрази следното:

Искането е направено от оправомощен субект по чл. 150, ал. 1 от Конституцията – най-малко една пета от народните представители (в случая 58 народни представители от 51-ото Народно събрание).

Искането е съобразено с изискуемите от чл. 17, ал. 1 ЗКС и чл. 18, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд (ПОДКС) форма и реквизити.

Конституционният съд не се е произнасял с решение или с определение за недопустимост по искане с посочения предмет, поради което не е налице отрицателната процесуална предпоставка по чл. 21, ал. 6 ЗКС.

С оглед на предмета и правните основания на направеното искане като заинтересувани страни по делото следва да бъдат конституирани Народното събрание и Министерският съвет.

Като заинтересувана страна по делото следва да се конституира Борислав Пламенов Божинов – председател на Комисията за защита на личните данни.

Съдът намира, че на основание чл. 20а, ал. 3 ПОДКС следва да бъдат поканени да дадат правно мнение проф. д. н. Райна Николова, проф. д. н. Цветан Сивков, проф. д-р Емилия Друмева, проф. д-р Емилия Панайотова, доц. д-р Зорница Йорданова, доц. д-р Константин Пехливанов и доц. д-р Христо Христов.

С оглед изясняване на фактическата обстановка по делото на основание чл. 20, ал. 1 ЗКС Съдът приема, че следва да изиска от Народното събрание заверен препис от документацията, относима към процедурата за избор на председател на КЗЛД.

По така изложените съображения и на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията и чл. 19, ал. 1 ЗКС Конституционният съд

О П Р Е Д Е Л И:

ДОПУСКА за разглеждане по същество искането на 58 народни представители от 51-ото Народно събрание за установяване на противоконституционност на Решение за избиране на председател на Комисията за защита на личните данни, прието от Народното събрание на 9 май 2025 г (обн. ДВ, бр. 40 от 2025 г.).

Конституира като заинтересувани институции Народното събрание и Министерският съвет.

Конституира като заинтересувана страна Борислав Пламенов Божинов.

На заинтересуваните институции и заинтересуваната страна се предоставя възможност да представят в 30-дневен срок от датата на уведомяването писмени становища по предмета на делото.

Отправя покана към проф. д. н. Райна Николова, проф. д. н. Цветан Сивков, проф. д-р Емилия Друмева, проф. д-р Емилия Панайотова, доц. д-р Зорница Йорданова, доц. д-р Константин Пехливанов и доц. д-р Христо Христов да дадат в 30-дневен срок правни мнения по предмета на делото.

Народното събрание да представи заверен препис от документацията, относима към процедурата за избора на председател на КЗЛД, в която е избран Борислав Пламенов Божинов.

Препис от определението да се изпрати на вносителя, който в 30-дневен срок от уведомяването може да представи допълнителни съображения.

Председател:

Павлина Панова